

[Aidt.]

passet de forskellige Lodder, der ligger spredt i alle Verdenshjørner. Saa meget bør vi i det mindste rationalisere her i Landet. Maaſke burde vi med Hensyn til Rationalisering af Jordfordelingen lære af Sverige, der har bevilget store Beløb til dette Formaal.

Hvad angaar de enkelte Paragraffer i Forslaget til Statshusmandsloven, vil jeg knytte nogle Bemærkninger til en Del af dem.

I § 1, Stk. 1, tales der om, at Administrationen af Loven skal varetages af Statens Jordlovsudvalg og af en Husmandsbrugskommission for hvert Amt. Det Ord, Husmandsbrugskommission, vil jeg gerne have erstattet af et andet f. Eks. Jordbrugskommission, ikke alene lyder det sprogligt bedre, men Forholdet er dog det, at denne Kommission skal tage sig af andre Opgaver ogsaa, f. Eks. have Overopsynet med, om en Ejendom drives landbrugsmæssigt efter Loven. Det forekommer mig som nævnt, at dette Opsyn burde overgaa til 3 Mands Udvalgene.

I § 4, Stk. 3, burde der tages et Hensyn til de unge, der har forringet deres samsparede Midler ved Ophold paa Landbrugs- eller Husmandsskole. Saadanne unge burde foretrakkes for Ansøgere, der har saa meget større sammensparet Sum, som et Skoleophold efter Undervisningsministeriets Opgivelse har kostet. Det har ofte i Praksis vist sig, at Jordlovsudvalget har vurderet paa en saadan Maade, at man har sat Summen højere end Uddannelsen. Dette bør ikke være Tilfældet. Baa de den praktiske og teoretiske Uddannelse bør værdsættes højt.

§ 8 er jo den Paragraf, der vækker Splid. Om den vil jeg gerne sige, at jeg finder den utilstrækkelig. Virkeligheden skal nok vise, at Jordlovsudvalget vil blive budt over af private Købere, og saa er vi ikke naaet videre. Der er større Mulighed for at komme til det rigtige, hvis man ser paa de Radikales Forslag til en § 8 i Bilag I.

Til § 8 a i dette Forslag vil jeg gerne sige, at Bestemmelsen bør omfatte ikke blot Ejendomme paa 12 000 Kr.s Grundværdi og derover“ bør derfor udgaa.

Der bør være lige Ret for alle. Skulde et Husmandsbrug brænde ned, og et andet, men indeklemmt Husmandsbrug kunne bruge Jorden, da bør dette have den. Sætningen: „og hvis Grundværdi udgør 12 000 Kr. eller derover“ bør derfor udgaa.

I det hele taget bør der som tidligere omtalt være en Ventil i Loven, som giver Jordlovsudvalget Mulighed for at sammenlægge indeklemte Husmænds Ejendomme, naar de kommer i Handelen vel at mærke, ikke fordi vi ønsker Antallet af disse Ejendomme reduceret, men simpelt hen fordi de indeklemte ofte bor i Kolonier og ikke kan faa Jorden fra store Gaarde, uden at der fremkommer en daarlig Jordfordeling. Ejeren af en saadan nedlagt Landbrugsejendom bør have Adgang til en helt ny Ejendom fra Nyudstyknngen.

I § 8 b, Stk. 1, tales der om, hvordan Statens Jordlovsudvalg overtager Ejendomme. Naar dette Udvalg har afgivet Indstilling til Landbrugsministeren, og denne tiltræder Indstillingen, overtages Ejendommen eller Arealet af Udvalget. Her ønsker jeg indføjet efter Ordene „og hvis denne tiltræder Indstillingen“ Ordene: „som i Forvejen skal være tiltraadt med Flertal af 3 Mands Udvalget“. Hvis 3 Mands Udvalget, Manden fra Husmandsforeningen, fra Landboforeningen og Sogneraadet, tiltræder med Flertal, vil det være nogen Garanti for, at der ikke sker noget, som krænker det, man lokalt finder ret og rimeligt, men en saadan Garanti maa vi ogsaa have.

Paa en Maade er det radikale Forslag ikke vidtgaaende nok. Et helt nyt Felt burde inddrages under Jordlovsudvalgets Arbejde. Dette Forslag tager kun Sigte paa at skaffe Jord og Byggelaan til smaa Brug, men man burde med det samme skabe det lovmæssige Grundlag for ad Aare — og helst snart — at løse Landbrugets andet store Problem, nemlig Spørgsmaalet om forældede Bygninger. Det er en Kendsgerning — spørg blot Professor Hansen Larsen eller Landbrugets Byggekonsulenter —, at vore Landbrugsbygninger for ca. Halvdelen er ganske forældede og urationelle at arbejde i, usunde og uhygiejniske at frembringe Husdyrprodukter i. Det, der tvinger disse gamle Bygninger op i Pris, er dels Trykket af unge Landmænd, som vil til, og dels de høje Byggepriser. Den Fortjeneste, Samfundet i Fredsaa har tilladt Landbruget at have, har ikke slaaet til til Bygningernes Fornyelse. At Landmanden i Krigens Aar har tjent godt, har ikke hjulpet, fordi Materialerne manglede i dette Tidsrum. Før eller senere kommer Staten af Hensyn til vor Konkurrenceevne paa Verdensmarkedet til at medvirke ved denne Sags Løsning, og vi mener, at man